

Тақриз

ба автореферати Мирзоев Ғолибшо Шарифович дар мавзуи «Фаъолияти биступанчҳазориён ва бригадаҳои сарпараст дар Тоҷикистон (солҳои 1929-1941)». - Душанбе, 2022.

Баробари таъсиси давлати шуравӣ, сохтмони саноатӣ ва роҳсозӣ, дигаргунсозии соҳаи кишоварзӣ, сохтмони иншооти обёрӣ ва азхудкунии заминҳо дар Тоҷикистон оғоз ёфт, ки ин андешидани чораҳои қатъии бузургро талаб мекард. Дар мадди аввал татбиқи коллективонии хоҷагии қишлоқи ҷумҳурӣ ва ташкили низоми колхозӣ меистод. Баҳри татбиқи ин амал Қарори пленуми Комитети Марказии Ҳизби Коммунистии Умумироссиягӣ (болшевикӣ) аз моҳи ноябри соли 1929 оиди фиристонидани биступанчҳазориён - коргарони дорои таҷрибаи кофии ташкилотчигӣ ва сиёсӣ ба деҳот барои кор дар колхозҳо саривақтӣ буд.

Дар адабиёти илмӣ масъалаи фаъолияти биступанчҳазориён ва бригадаҳои сарпараст васеъ инъикос ёфтаанд. Дар ҷумҳурии мо ин ихтиёриён кори самаранокро барои расонидани кӯмаки бародарона ба тоҷикон дар шароити душвортарини давраи гузариш оғоз карданд.

Дар самти фаъолияти биступанчҳазориён мушкилот дида мешуд, аз ин лиҳоз, бархе аз фиристодаҳо тоқат карда натавонистанд ва Тоҷикистонро тарк карданд. Аммо дигарон ҷои онҳоро гирифтанд. Қисми асосии биступанчҳазориён фидокорона кор карданд.

Фаъолияти биступанчҳазориён дар бунёди колхозу совхозҳо, иттиҳодияҳои гурӯҳӣ, ташкили чорабиниҳои фарҳангӣ маърифатӣ дар деҳот ва ҷалби оммаи деҳқонон ба истеҳсолоти ҷамъиятӣ ва чорабиниҳои иҷтимоӣ-фарҳангӣ зоҳир мегардид.

Масъалаи фаъолияти биступанчҳазориён ва бригадаҳои сарпараст мавзуи мубрам буда, мутаассифона мавзӯ то имрӯз аз тарафи таърихшиносон ба таври лозима омӯхта нашудааст.

Дар асоси омӯзиш ва таҳлили маводҳои бойғониҳои ҳизбӣ ва давлатии ҷумҳурӣ рисолаи диссертсионӣ анҷом дода шудааст.

Мақсади таҳқиқот нишон додани чараёни ба ҷумҳурии мо омадани “биступанҷазориён” ва бригадаҳои сарпараст, саҳми онҳо дар рушди иқтисодиёти Тоҷикистон мебошад.

Объекти таҳқиқот фаъолияти биступанҷазориён ва бригадаҳои сарпараст дар чараёни сохтмони иншоотҳои саноату маишӣ, сохтмони колхозӣ, обёрикунонии маҳалҳои кишвар мебошад.

Дар пешгуфтори рисола мубрамияти мавзӯи таҳқиқотшаванда нишон дода шуда, мақсад ва вазифаҳо, объект ва предмети таҳқиқ, заминаҳои методологии таҳқиқот, навоариҳои илмӣ, муқаррароти ба ҳимоя пешниҳодшуда, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ, саҳми шахсии доктараби дарёфти дараҷаи илмӣ муайян гардидаанд.

Дар ҳама қисматҳои рисолаи илмӣ навоариҳои ва эҷодкорӣ дида мешавад. Муаллифи рисола ҳар як зербоби қорро анҷом дода, хулосаҳои ҳешро оиди ин масъалаҳо нишон додааст, ки ин қорро қомилтар қардонидааст.

Бояд гуфт, ки рисолаи илмии Мирзоев Ғ.Ш. аз нигоҳи методҳои илмӣ ва имлоӣ ба ҳама талаботҳо ҷавобгӯ мебошад.

Муаллифи рисола қори илмии ҳурро ба қиматҳои зайл ҷудо намудааст: ду боб ва панҷ зербоб. Дар зербобҳои муаллиф роҷеъ ба омадани биступанҷазориён ба ҷумҳурӣ, саҳми онҳо дар таъсис ва ташаккули низоми колхозӣ, рушди саноати Тоҷикистон, ширкати биступанҷазориён ва бригадаҳои сарпараст дар азҳудкунии водии Вахш ва сохтмони дигар иншоотҳои обёрикунондаи Тоҷикистонро ҷойгир қардааст.

Умуман, унвонҷӯ фаъолияти биступанҷазориён ва гурӯҳҳои сарпарастро дар Тоҷикистон мусбӣ баҳо додааст. Маълумотҳои дар рисолаи илмӣ овардашуда барои равшан намудани бисёр аз масъалаҳои норавшани таърихи солҳои 30-юми асри XX-и ҷумҳурӣ муфид буда, дар

оянда дар омӯзиши ин давраи таърихӣ метавон маводи нодир бошад. Рисола аз он ҷиҳат арзишманд аст, ки маълумотҳои дар он овардашуда дар асоси маводҳои бойгонӣ ва ёддоштҳои иштирокчиён таҳия гардадааст.

Рисолаи илмии муаллиф Мирзоев Ғолибшо Шарифович дар мавзӯи «Фаъолияти “биступанҷазориён” ва бригадаҳои сарпараст дар Тоҷикистон (солҳои 1929-1941)», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.02 –таърихи ватанӣ, аз рӯйи ҳамаи меъёрҳо ва талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пурра ҷавобгӯ буда ва муаллифи он Мирзоев Ғ.Ш., барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.02– таърихи ватанӣ сазовор мебошад.

Муқарриз,

дотсенти кафедраи таърихнигорӣ ва
архившиносии Донишгоҳи миллии
Тоҷикистон, номзади илмҳои таърих

Шарофуддинов С. С.

Имзои номзади илмҳои таърих/дотсент
С.С. Шарофуддиновро тасдиқ мекунам:
Сардори РК ва КМ ДМТ

Тавқиев Э.Ш.

Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон,
Тел.: (+992-37) 221-62-25, (+992-37) 227-15-10
Факс: (+992-37) 227-15-10
E-mail: info@tnu.tj

17.01.2023